

dag. Gids Stefanie legt de veiligheidsregels uit. „Kinderen onder de 12 moeten een reddingsvest aan, en, mensen, niet, ik herhaal, niet op de banken staan. Hou je goed vast en mocht er iemand overboord vallen, schreeuw dan zo hard als je kunt: *man overboard! Don't just wave goodbye to them.*”

Blubberlaag

Ze legt uit waar de opvarenden op moeten letten, willen ze een walvis zien. Ze speuren naar rugvinnen, donkere plekken onder water, zwermen vogels die etensresten opvissen en de *blow* aan het wateroppervlak. „Kort voor ze boven komen, spuiten ze water. We weten dat er de afgelopen weken twee bulrugwalvissen in het fjord zijn gesignaleerd.” Die zijn zich aan het vetmesten. Straks moeten ze naar hun *breeding grounds* in de Cariben zwemmen, dus ze leggen een extra dikke laag blubber aan. „Bulruggen spuiten geen fontein, maar zijn herkenbaar aan een ‘wolk’ vlak boven het wateroppervlak,” vertelt Stefanie.

Het is nogal winderig en was het aan wal best te doen in het zonnetje, aan boord zakt de temperatuur razendsnel. De bemanning deelt fleecedekens en poncho's uit. De zee is ruig. Het Italiaanse echtpaar met de baby in een buggy en een kleuter aan de hand krijgt spijt van de excursie. Voor kleintjes is die echt ongeschikt. De tieners aan boord zijn vooral druk met hun selfiestick.

En dan zijn ze er. „Twee walvissen op 3 uur,” meldt Stefanie door de microfoon. Aan de rechterkant van de boot dus. Er breekt enig tumult uit onder de bibberende passagiers en er wordt hard, soms hardhandig, gestreden om het beste plekje. Wie weet is dit de enige kans een levende walvis in het wild te zien.

Adembenemend, twee zwarte ruggen die synchroon boven komen, even rondzwemmen – als je goed kijkt, zie je de karakteristieke witte zijvlekken door het water schemeren – en dan samen onderduiken, de staarten als een afscheidsgroet boven het wateroppervlak. Was dit het?

Stefanie weet te vertellen dat ze acht tot wel

De twee bulruggen zullen zich vanmiddag meerdere malen laten zien, wel drie kwartier lang

vijftien minuten onder water zullen bivakkeren en dan weer even lucht komen happen. Ze zullen zich vanmiddag meerdere malen laten zien, wel drie kwartier lang. De boot nadert de dieren steeds zo dicht mogelijk, soms zit er niet meer dan een meter of 10 tussen boot en beesten. Telkens duiken ze weer even op, al dan niet solo. Spectaculair!

Voor natuurliefhebbers is deze reis een buiten-

kansje, want in het excursiepakket zitten veel op natuur gerichte tripjes. Tijdens de eerste stop van de cruise, op Mainland – het grootste van de Shetland-eilanden, waar nog altijd wat wilde pony's rondlopen en vooral veel vogels – konden belangstellenden met een bootje naar het onbewoonde eiland Moussa. Het eiland is vergeven van de schapen en vogels. Sterns, stormvogeltjes, skua's (grote jagers) en verschillende soorten meeuwen.

Smal en slecht geveerd

Bij de eerste stop op IJsland, in Seidisfjordur, gaat het naar Skálanes, per fourwheeldrive autobus: smal en slecht geveerd, dus voor oudere passagiers niet de comfortabelste manier van vervoer. Maar ze zullen wel moeten, want er is maar één weg naar het natuurreservaat. Die doorkruist maar liefst drie keer een snelstromende rivier. Het water stroomt zo krachtig dat aan weerszijden van de oversteekplek grote rotsblokken in de rivier zijn gelegd: mocht je de macht over het stuur verliezen, dan kun je niet verder dan een paar meter worden meegesleurd. Je zult dan wel je wagen moeten laten uitdeuken.

Het landschap gaat schuil onder een blauw zweem van wilde lupine. De plant is een exoot

Gids Steffan vertelt over een gevaarlijke, dikke mist waarin je maar beter niet kunt verdwalen

en werd geïntroduceerd omdat hij diep wortelt en zo de erosie tegenhoudt. De bloem gedijt meer dan goed in IJsland, het begint wat weg te krijgen van een plaag.

Gids Steffan, die er met zijn omvangrijke lijf en zijn rode haar en baard uitziet als een heuse Thor de dondergod, vertelt onderweg over de Eastfjordfog, de dikste mist die er bestaat. „Wie daarin verdwaalt, is zijn leven niet zeker.” Al was het maar omdat je allerlei spookachtige wezens, trollen en heksen kunt tegenkomen, die meestal niet veel goeds in de zin hebben.

Een slecht puffinjaar

Skálanes is een natuurreservaat waar op de grond en tegen de kliffen talloze vogels broeden. Steffan vertelt dat er normaal gesproken veel *puffins* (papegaauiduikers) nestelen, maar dat dit jaar een slecht puffinjaar is: de enkele broedpaartjes die er dit voorjaar waren, zijn onverrichter zake weggevlogen.

Papegaauiduikers verblijven normaal gespro-